

Ankara Üniversitesi Kızılcahamam Meslek Yüksekokulu

Tıbbi Terminoloji Dersi

Üriner sistem organları;

- a) Ren (böbrek)**
- b) Ureter (idrar borusu)**
- c) Vesica urinaria (mesane=idrar kesesi)**
- d) Urethra (idrar kanalı)**

Böbrekler (renes):

Kandan idrarı süzen ve boşaltım kanallarına veren bir çift organdır. Kandaki üre ve metabolik artıkların atılması ile elektrolit ve su dengesinin sağlanmasında görev alır.

Böbrekler Th₁₂ ve L₃ omurları seviyesinde bulunur.

Ureter

Pelvis renalis'den başlayıp mesaneye kadar uzanan ve böbreğin oluşturduğu idrarı mesaneye taşıyan boru şeklinde bir yapıdır. Uzunluğu 25-30cm kadardır. Sağ böbrek biraz aşağıda olduğu için sağ ureter 1cm daha kısadır.

Mesane (vesica urinaria): Ureter'lerle böbreklerden gelen idrarı miksiyon ihtiyacı oluşuncaya kadar depolayan ve gerektiğinde urethra'ya akıtan kas ve zardan yapılmış bir torbadır.

Urethra

Urethra, mesanedeki idrarın dışarıya atılmasını sağlayan bir kanaldır. Urethra'nın uzunluğu erkeklerde 15-20 cm, kadınlarda ise 3-5 cm kadardır. Erkeklerde urethra, prostat bezinin ve penis'in içinden geçerek dış ortama açılır. Ayrıca sperm kanalları da prostat bezi içerisinde urethra'ya açılmaktadır. Prostat bezi hipertrofisi (prostat büyümesi), idrar yapma gücüne sebep olmaktadır

Üriner Sistemle İlgili Terimler

Anuria: Günlük idrar miktarının 100 ml'den daha az olması veya hiç idrar çıkartılmaması durumudur, anüri. Dialysis: Bir çözeltinin içerisindeki maddelerin yarı geçirgen bir zardan filtrasyon suretiyle ayrılması, diyaliz. Enuresis nocturna: Uyku sırasında idrarı tutamama.

Hematuria: İdrarın kanlı olması, hematüri.

Hidronefroz: Pelvis renalis'te idrar birikmesinden dolayı böbreğin şişmesi.

Miksiyon: İdrar yapma, işeme.

Nefron: İdrarın oluşumunu sağlayan böbreğin en küçük fonksiyonel birimi

Nephritis: Böbrek iltihabı, nefrit. Pelvis renalis: Ureter'in böbrek içinde genişleme gösteren üst kısmı. Calyx'lerden gelen idrarı toplar.

Ren, nephros, kidney: Böbrek.

Renal transplantation : Böbrekleri çalışmayan kişilere sağlam bir şahıstan alınan böbreğin nakledilmesi, böbrek transplantasyonu.

Sistografi: Radyopak madde verilmesi suretiyle mesanenin radyografisinin çekilmesi.

Uremia: Böbrek yetersizliğine bağlı olarak kanda üre miktarında artma, üremi.

Ureter: Pelvis renalis ile idrar kesesi arasında uzanan boru.

Urethra: Mesaneden idrarın dışarıya atılmasını sağlayan kanal, idrar kanalı.

Vesica urinaria: Mesane, idrar kesesi.

KAYNAKLAR

Akkın, S. M., Toprak, M. (1998). Anatomi Ders Kitabı, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Dilek Ofset (Cağaloğlu) Anatomy, TV-Anatomy-Study Guides Anatomical Language.

Arıncı, K. ve Elhan, A. (1983). Anatomi Terimleri (Nomina Anatomica), Ankara: Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Yayınları. Arıncı,

K. ve Elhan, A. (1997). Anatomi, 2. Baskı, Ankara: Güneş Kitapevi.

Artukoğlu, M. A. (1997). Tıbbi Terminoloji, 1. Cilt, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sağlık İdaresi Yüksekokulu Yayınları. Artukoğlu,

M. A., Kaplan, A. ve Yılmaz, A. (2002). Tıbbi Dokümantasyon, Ankara: Türksev Yayıncılık.

Arslantaş, D. ve Ark. (2012). Tıbbi Terminoloji, 1. Baskı, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları (Açıköğretim Fakültesi Yayınları).

Balcı, A. E. (2001). Tıbbi Dokümantasyon ve Tıbbi Arşivler, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Yayınları.